

opusdei.org

"Vjernici laici i nova evangelizacija"

Mons. Fernando Ocariz,
generalni vikar Opusa Dei,
osvrće se na ulogu laika u
prenošenju poruke evanđelja, u
svjetlu Drugog vatikanskog
koncila.

8.04.2013.

Nova evangelizacija, koju su poticali
Ivan Pavao II. i Benedikt XVI,
upućuje na samo poslanje koje se
može sažeti upravo kao *tradio*
Evangelii, prenošenje evanđelja. Riječ
evanđelje ovdje ne podrazumijevamo

samo kao intelektualni sadržaj, nego u širokom značenju Pavlove riječi: kao snagu Božju za spas svakoga tko ima vjeru (Rim 1:16). Nova evangelizacija - koja je u prošlosti već djelovala u raznim zemljama i sredinama, ali sada u velikoj mjeri sekulariziranim - odražava određene zahtjeve, a nužno je povezana sa spasenjskim poslanjem Crkve. U isto vrijeme, kompleks stvarnosti u kojoj živimo zahtijeva nove pastoralne i apostolske inicijative koje će uspješno odgovarati na izazove modernog i postmodernog doba.

Sudjelovanje laika u evangelizaciji

Jedna od dimenzija kraljevskog svećeništva vjernika, na koju Sveti Petar upućuje (vidi 1. Pet 2:4-10), jest funkcija proroštva: *da bi mogli proglasiti silna djela Onoga koji vas iz tame pozva u njegovo čudesno svjetlo (Ibid)*. Ovaj proglas je ono što prenošenje evanđelja znači.

Sudjelovanje laika u poslanju crkve ne znači prvenstveno ili uglavnom da oni obavljaju uloge posvećenih službenika - iako je i to moguće, a s vremena na vrijeme i korisno. I službenici i laici sudjeluju u težini i časti misije cijele Crkve: *traditio Evangelii*. Ali svatko ga obavlja djelomično prema svojoj pravoj funkciji u Crkvi.

Ono što je specifično kod sudjelovanja laika u zadaći evangelizacije, prema drugom Vatikanskom koncilu je izraženo u *Lumen Gentium*, 35: „Krist, veliki Prorok, koji je proglasio kraljevstvo svog oca svjedočanstvom svog života i snagom svojih riječi, kontinuirano ispunjava svoju proročku službu sve do potpune manifestacije slave. On to ne čini samo kroz hijerarhije koje naučavaju u njegovo ime i sa svojim ovlastima, nego i kroz laike koje je učinio svojim svjedocima i dao im razumijevanje vjere (*sensus Fidei*) i

privlačnost u govoru, tako da snaga Evandjelja može zasjati u njihovom svakodnevnom životu društvenom i obiteljskom životu.“ Kapacitet evangeliziranja i odgovornost (*munus propheticum*) laicima vjernicima nije delegirala hijerarhije, nego dolazi izravno od Isusa Krista kroz krštenje i potvrdu.

Razumijevanje vjere (*sensus fidei*), na koji *Lumen Gentium* ukazuje kao neposredni izvor ostvarivanja proročke uloge vjernika laika, jest sposobnost prenesena na vjernike kroz teološku vjeru i darove Duha Svetoga – da pristanu na objavu istine, da razaberu s lakoćom ono što je u skladu ili nije u skladu s objavom, shvate najdublje implikacije (ne kroz teološke refleksije, nego spontano, nekom vrstom urođenosti) te primijene vjeru u svojem životu. Temelj proročke uloge vjernika laika u *sensus fidei* također ističe činjenicu

da to nije sudjelovanje u učiteljskoj misiji, koja odgovara odgovarajućoj crkvenoj hijerarhiji, nego izravno sudjelovanje u proročkom daru Isusa Krista – koji je „sveti autoritet u pouci“ (*Lumen Gentium*, 12).

„Privlačnost govora“ na koju *Lumen Gentium* također ukazuje nije samo stvar ugodnog i uvjerljivog ljudskog govora, nego iznad svega pomoć Duha Svetoga. Bez ikakve službene ovlasti, on je u evangelizacijskoj riječi laika sredstvo Riječi Božje – koja je ne samo prenositelj ideja, nego i djelotvorna snaga u predavanju vjere što spašava.

Ovisnost evangelizacije o vjeri i pomoći Duha Svetoga dovodi nas do neophodne službe koju samo službenici Crkve mogu i trebaju pružiti laicima: kroz propovijedanje Riječi Božje Kristovom vlašću, u svojim različitim oblicima, i slavljenje sakramenata. U Crkvi je

svećenički red organski strukturiran , a svoju misiju u svijetu obavlja u različitim funkcijama koje su u isto vrijeme nezavisne.

U svakodnevnom obiteljskom i društvenom životu

Kao što smo vidjeli u gore navedenom citatu iz enciklike *Lumen Gentium*, vjernici laici izvršavaju svoju specifičnu ulogu u evangelizaciji kroz svakodnevni život. Riječima onoga koji je bio, kako je istaknuo Ivan Pavao II., preteča Drugog Vatikanskog koncila u svojem učenju o laikatu, „Specifična uloga laika u poslanju Crkve je upravo posvećivanje sekularne stvarnosti, vremenitog reda, svijeta, *ab intra*, na neposredan i izravan način“ (Sv. Josemaria Escrivá, *Razgovori*, br. 9)

Proročka uloga laika, kao i njihovih pastira, je sudjelovanje u *munus propheticum Christi*, a Krist je Objavitelj i Objava Božja, ne samo

kroz svoje riječi, nego također i kroz
sva svoja djela. Stoga se
evangelizacija treba izvršavati
svjedočanstvom života i riječi, a
evangelizacijsko poslanje laika ima
svoje vlastite karakteristike - i
posebnu učinkovitost - u činjenici da
se izvršava unutar sekularne
stvarnosti.

U običnom životu, s njegovim
različitim obiteljskim,
profesionalnim i društvenim
odnosima, vjernicima laicima
pružaju se brojne mogućnosti
objavlivanja evanđelja kroz svoj
život i riječi, doprinoseći - svaki u
okviru svojih mogućnosti -
usmjeravanju društvenih i
profesionalnih institucija, sredstava
komunikacije itd., Kristovim duhom.
Ovdje je od iznimne važnosti
prenošenje evanđelja od osobe do
osobe u dijalogu iskrenog
prijateljstva, poput kvasca u tijestu:
djelujući poput "kvasca u

svijetu" (*Apostolicam Actuositatem*, 2).

Ovaj način prenošenja evanđelja posebno je učinkovit, također i zbog toga što je u skladu s važnom antropološkom stvarnošću: međuljudskim dijalogom, kojim jedna osoba prenosi drugoj dobro koje je sama primila. Ovaj apostolski dijalog po svojoj prirodi nastaje tamo gdje postoji iskreno prijateljstvo. Ovo nije stvar instrumentaliziranja prijateljstva, nego pomaganja prijatelju kako bi imao udjela u velikom dobru vjere u Krista. Kao što je Benedikt XVI. rekao u svojoj homiliji na svečanom početku svoga pontifikata, „Ne postoji ništa ljepše od biti iznenađen evanđeljem, susretom s Kristom. Ne postoji ništa ljepše nego poznavati ga i govoriti drugima o našem prijateljstvu s njime.“ (24. travnja 2005.).

Prenošenje evanđelja uvijek zahtijeva - a na poseban način u međuljudskom dijalogu - poštovanje prema intimnosti i slobodi sviju, poštovanje koje je zahtjev pravednosti i ljubavi. Nasuprot tomu, pokušavanje nametanja vlastitih uvjerenja prijevarom ili nasiljem očito je u suprotnosti s duhom evanđelja. Ta vrsta prozelitizma - koja ne poštuje slobodu - je potpuno neprihvatljiva. Ipak, prozelitizam u svome izvornom i ispravnom značenju nije samo nešto dobro, nego nužan zahtjev evangelizacijskog poslanja koje je Isus povjerio svojim učenicima. Zapravo, za kršćane, riječ "prozelitizam" označavala je, i često označava, misionarsku aktivnost. Čak i u građanskom kontekstu - pravnom i političkom - prozelitizam se smatra nečim pozitivnim kao unutarinja komponenta vjerske slobode.

Nova evangelizacija u zemljama drevne kršćanske tradicije suočena je s teškim, složenim i raznolikim izazovima. Najradikalniji je širenje ateizma u njegovim različitim oblicima i vjerska ravnodušnost, koji utječu na vjeru nemalog broja krštenika, proizvodeći u njima naposljetku gubitak značenja koje bi Božje postojanje trebalo imati u njihovim životima. Postoji mnogo mogućih načina za suočavanje s ovim izazovima, ali najvažnija stvar je da svatko od nas razumije i poučava druge da evanđelje nije samo, ili primarno, zbirka istina i moralnih normi. Nije samo sustav misli i ponašanja. Evanđelje je, iznad svega, sam Isus Krist (*vidi 1 Kor 1:24*).

Božje postojanje se može spoznati, iako ne bez poteškoća, kroz sam ljudski razum, a u novoj je evangelizaciji korisno ponekad suočiti se, na ovaj ili onaj način, s velikim filozofskim pitanjem Božje

opstojnosti. Ipak, ključna je stvar učiniti poznatim Krista koji je umro i uskrsnuo, pokazujući - na nivou koji je moguć i primjeren u pojedinom slučaju - povijesnu istinu uskrsnuća, koje je najodlučnija "demonstracija" Božjeg postojanja.

Bez pokušaja da iznesemo sve izazove, teoretske i praktične, s kojima se suočava nova evangelizacija (ne samo laici nego, naravno, i čitava Crkva), jedan od najradikalnijih je mentalitet relativizma u svojim mnogobrojnim manifestacijama. Po pitanju evangelizacije uvijek je dobro započeti sa zajedničkim aspektima preko kojih možemo uspostaviti iskren dijalog s drugima. Ovo je slučaj, na primjer, s rasprostranjenom sviješću o ljudskim pravima. Nije teško omogućiti ljudima da shvate, da ako osoba ne prepozna apsolutne vrijednosti (i naposljetku Boga), tada ni koncept

ljudskih prava nema smisla. Zakon po sebi, u svim svojim manifestacijama, neće biti ništa više doli - prema opisu kojeg je dao Karl Marx - "ukrasni aparat moći"

Kako bi se suočili s ovim i drugim izazovima, potrebna nam je čvrsta doktrinalna formacija. Ali to nije dovoljno. Evangelizacija, i osobni apostolat općenito, zahtijeva da riječ i dijalog budu ujedinjeni sa svjedočanstvom dosljednog kršćanskog života. Stoga, izgrađujući na temelju krštenja i snazi krizme, potreban nam je intenzivan sakramentalni život (euharistija, ispovijed), baš kao i molitva, koja je nužan uvjet za osobno poistovjećivanje s Kristom. Ona će u laicima probuditi njihovu apostolsku odgovornost. Tako će postati svjesni, kao što je Benedikt XVI. nedavno napisao, da "*Caritas Christi urget nos* (2 Kor 5:14): ljubav Kristova je ta koja ispunja naša srca i potiče nas na

evangelizaciju. Danas, kao i u prošlosti, On nas šalje na putove svijeta kako bismo naviještali njegovo evanđelje svim ljudima zemlje (*usp. Mt 28:19*)" (*Porta Fidei*, br. 7).

Msgr. Fernando Ocariz (Generalni vikar Opusa Dei, konzultant Kongregacije za kler i Papinskog vijeća za promicanje Nove evangelizacije)

Mons. Fernando Ocariz //
Palabra

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/vjernici-laici-i-nova-
evangelizacija/](https://opusdei.org/hr-hr/article/vjernici-laici-i-nova-evangelizacija/) (4.04.2026.)